Таким чином вихідний контроль знань в порівнянні з вхідним зріс із 22,6% до 63,9%, що продемонстровано в збільшенні кількості студентів із вищими оцінками, що було отримано в результаті даного дослідження.

Додатково для закріплення навчального матеріалу СТ всім студентам було надіслано відеозапис зі стандартизованим набором практичних навичок по темі СТ.

Висновки. Впровадження сучасних інноваційних методів у навчальний процес – це запорука зростання якості підготовки спеціалістів. Завдяки симуляційним манекенам можна наочно як створити так і відтворити отриманні знання.

Однозначно, що жодний симуляційний манекен не замінить живого пацієнта. На манекенах помилки «прощаються», натомість на живих людях кожний «промах» може «дуже дорого коштувати». У низці досліджень описують значну кількість небажаних подій під час лікування пацієнтів, які були пов'язані із застосуванням «нетехнічних» навичок спілкування, командної роботи, оцінювання лідерства та прийняття рішень у критичних ситуаціях. Саме тому технології СТ дозволяють демонструвати, повторювати до автоматизму, відпрацьовувати та опановувати практичні навички на сучасному обладнанні, які є корисними як самим викладачам, так і студентам, курсантам, лікарям-інтернам, лікарям-ординаторам, в тому числі й командній роботі.

Роль мови у формуванні особистості фахівця у процесі навчання студентів-медиків у вищій школі України.

Малець Н.Б. к.іст.н., доцент кафедри громадського здоров'я і гуманітарних наук

Лях Т.О. к.філ.н., доцент кафедри громадського здоров'я і гуманітарних наук

Вступ У статті розкрито основні завдання вищої школи щодо формування особистості студентів до професійної діяльності за допомогою розвитку професійного мовлення, аспектні позиції студента як майбутнього фахівця. Зазначено, що процес професійної підготовки у вищих закладах освіти спрямований на формування потреб особистості в навчанні, розвитку професійного мовлення, знання мови професії і вдосконаленні її протягом життя.

Мета дослідження (постановка завдання) – з'ясувати аспекти формування особистості фахівця у процесі навчання студентів-медиків професійного мовлення у вищій школі, визначити змістовні складові мовної і фахової підготовки студентів-медиків.

Успішне позиціювання України в умовах соціокультурної трансформації суспільства й перехід до навчання протягом усього життя є цілеспрямованою реалізацією сучасних тенденцій, бо розвиток знань передбачає насамперед розвиток високих технологій.

Завданням вищої школи є формування особистості студентів для професійної діяльності за допомогою розвитку професійного мовлення, позиції студента як майбутнього фахівця з метою зміцнення його когнітивної і культурно-естетичної сфер, загального кругозору, мовленнєвої вправності в діловій ситуації. Процес професійної підготовки у вищих медичних навчальних закладах має насамперед спрямовуватися на формування готовності до такої діяльності, що базується на потребі особистості в навчанні, розвитку професійного мовлення, знання мови професії. Розглянемо різні аспекти цього питання, щоб вирішити деякі складні проблеми формування особистості на сучасному етапі, зумовлені специфікою медичної освіти з метою вдосконалення університетської та академічної підготовки вітчизняних науковців та фахівців вищого ґатунку.

Методи досліджень. Аналіз філософсько-культурологічної та психолого-педагогічної літератури привернув увагу тим, що феномен спілкування на засадах професійного мовлення, пов`язаний із загальним розвитком особистості, має значний інтерес для сучасної науки. Дослідження провідних учених підтверджують значення цієї проблеми і підкреслюють її широкий міждисциплінарний діапазон (філософів і педагогів В.Андрущенка, В.Готта, Д.Дубровського, В.Лозового, А.Лосєва, М.Козлової, Л.Мікешиної, І.Новіка, Ю.Сачкова, В.Швирьова, В.Штоффа та ін.; лінгвістів Р.Будагова, В.Звегінцева, В.Панфілова, Б.Серебреннікова та ін.; психологів Л.Виготського, О.Леонтьєва, О.Лурія, С.Рубінштейна та ін.). Визначення пізнавального взаємозв`язку певних феноменів складної системи соціальної і професійної діяльності та їх розподілу, аналіз культурно-історичних передумов формування і функціонування наукових і професійних знань як загальних, так і мовних, подано в працях П.Гайденка, В.Лекторського, М.Мамардашвілі, Н.Мотрошилової, Е.Соловйова, О.Юр`єва тощо. Нам імпонує погляд авторів, які обґрунтовують особистісно орієнтований підхід у психології особистості (Б.Ананьєв, А.Вербицький, В.Воронцова, Е.Зеєр, І.Зимня, З.Курлянд, А.Маркова, П.М`ясоїд), що передбачає спрямування на забезпечення самовдосконалення особистості засобами навчальної діяльності, задоволення прагнень фахівця до саморозвитку в процесі формування.

Результати дослідження. Для фахівців медичного профілю, які діагностують і лікують хворих пацієнтів, спілкуються з людьми, практичну значущість мають навички і вміння грамотного й ефективного використання мовних засобів для вилучення, оброблення, продукування і ретрансляції спеціальної інформації відповідно до потреб професійного спілкування. Мовна і мовленнєва складова визначаються як найважливіші інструментальні компоненти комплексної професійно-комунікативної компетенції фахівців, що робить актуальною розробку наукової системи формування й розвитку професійного мовлення за

допомогою професійно-комунікативної підготовки фахівців засобами української мови.

Системний підхід до професійно-комунікативної підготовки студентів визначає необхідність педагогічного керування цим процесом на етапах проектування, реалізації і контролю мовної навчальної діяльності суб'єктів вищої нефілологічної освіти. Ефективність такого керування забезпечується знанням загальнометодологічних і наукових основ лінгвоосвітнього процесу у вищій школі, його можливостей у формуванні конкурентоздатної, висококультурної мовної особистості фахівця.

У процесі розвитку професійного мовлення мовна особистість вдосконалюється, на нашу думку, за трьома основними напрямами:

а) розвиток професійної лінгвістичної компетенції за рахунок засвоєння знакової системи української мови і становлення термінологічної компетенції фахівця у своїй галузі діяльності;

б) удосконалення когнітивного стилю діяльності (навчальної і професійної) шляхом засвоєння й розвитку нових форм сприйняття й інтерпретації різних явищ дійсності у процесі соціалізації індивіда з осмисленням абстрактних і предметних сфер, його психічним складом, характером його соціогенеза і свідомо-вольовим чинником. Цей розвиток виступає як вирішення проблеми розширення не тільки мовної картини світу, характерної для носіїв української мови, а й розвиток нових форм пізнання, мови фаху;

в) оформлення мотиваційно-ціннісної сфери особистості, пов'язаної з ознайомленням і критичним сприйняттям систем цінностей мови і культури, розширення світогляду, формуванням світосприйняття мовця-професіонала, досконалого знавця мовної специфіки свого фаху, білінгва і полілінгва.

Принципово нове завдання у формуванні особистості майбутнього фахівця пов'язане з необхідністю усвідомлювати самого себе як творчого професіонала, що забезпечуватиме достатній рівень розвитку професійної культури й самосвідомості, цілеспрямованість на творче вирішення професійних завдань.

Тому значення медичної освіти й інтелектуального потенціалу медиків для України з кожним роком збільшується. Тільки розвиваючи цей потенціал можна досягти високого рівня національного добробуту. *Професіоналізм* – це досконала підготовленість до здійснення професійної діяльності, за допомогою чого можна досягати високих виробничих результатів, зберігаючи фізичні й розумові сили завдяки застосуванню раціональних прийомів під час праці. Досягнення професіоналізму потребує визначення професійно значущих якостей фахівця, з'ясування закономірностей його професійного зростання шляхом вивчення результативності його діяльності, взаємопов'язаних досліджень особистісного і професійного розвитку майбутнього фахівця.

Професійний розвиток передбачає зростання, становлення професійно значущих особистісних якостей і здібностей, знань та вмінь, активне й якісне перетворення особистістю власного світогляду, що дозволить у подальшому принципово перебудувати свій спосіб життєдіяльності і творчо самореалізуватися в професії. Професійний розвиток тісно пов'язаний з особистісним, саме особистісні якості у процесі професійної діяльності забезпечують спрямованість особистості на самовдосконалення.

Реалізація творчого потенціалу людини як суб'єкта професійної діяльності забезпечує формування її професіоналізму від кваліфікації до компетентності. *Професійна компетентність* дає змогу фахівцю успішно виконувати різноманітні види професійної діяльності, виявляє рівень знань і практичних умінь, ступінь сформованості професійної культури спеціаліста і визначає результати його роботи. Професійна компетентність є ознакою й головним критерієм професійної підготовленості та здатності суб'єкта праці виконувати свої професійні обов'язки відповідно до обійманої посади.

Утім професійна компетентність є синтезованою якістю фахівця, що не може бути обмежена лише наявністю відповідного обсягу знань, умінь і навичок, тобто це прояв реальної підготовленості суб'єкта навчання до безпосереднього опанування методами і засобами професійної діяльності та вміння застосовувати їх на практиці. Таким чином формування особистості майбутнього фахівця у вищих навчальних закладах медичного профілю має здійснюватися на основі особистісно орієнтованого підходу, що дозволяє майбутньому фахівцю змінювати свою індивідуальну професійну діяльність відповідно до вимог сучасного українського суспільства.

Професійна діяльність особистості не може однозначно розглядатися як якась локальна, вузька, замкнена і самодостатня характеристика. Вона завжди є зрізом, аспектом, одним із боків її життєдіяльності, соціальної активності як цілісних і нерозчленованих компонентів. Тому неправомірно ізолювати один від одного такі особистісні параметри, як її професійна і загальна культура. Остання є однією з найважливіших, засадничих характеристик рівня соціалізації особистості, її соціальної зрілості. Так, професійна культура особистості є єдністю професійних знань, умінь, що реалізуються в активній творчій діяльності. Вона пов'язана зі світоглядними настановами, моральними орієнтирами, політичними поглядами, естетичним смаком, культурою мислення тощо. *Професійна культура* посідає особливе місце у структурі культури особистості, оскільки в процесі професійної діяльності культура особистості всебічно й ефективно реалізується. Саме в професійній діяльності акумулюються всі види культури особистості.

Певне місце відводиться в діяльнісно-видовій системі культури особистості культурі спілкування, мовній культурі. Культура особистості диференціюється на культуру професійну, виробничу, науково-пізнавальну, суспільно-політичну, сімейно-побутову та культуру дозвілля, у яких так чи інакше представлені підсистеми діяльнісно-видової структури.

Вища школа є сьогодні найважливішим соціальним інститутом, у якому відбувається становлення молодого покоління. У зв'язку з цим перед освітою також постає складне питання підготовки студентської молоді до життя в умовах полікультурного середовища і формування умінь та навичок майбутніх фахівців для професійного спілкування з людьми різних національностей, культур, віросповідань і ціннісних орієнтацій.

Мовний бар'єр є одним із найважливіших чинників, що знижують потенціал міжособистісного спілкування під час професійно зумовлених ситуацій. Проблема ця складна для студентів як майбутніх фахівців, оскільки незнання української мови у деяких випадках може негативно вплинути на їхню соціальну активність, скоротити «поле» реалізації особистісного потенціалу, стати чинником напруженості міжособистісних стосунків. Для вирішення цієї проблеми слід удосконалювати навчальну програму з професійного спілкування українською мовою (за видами мовленнєвої діяльності, формами і жанрами тощо), що дозволить підготувати сучасних соціально мобільних фахівців у всеукраїнському і загальноєвропейському просторі, здатних і готових адекватно реагувати в ситуаціях полікультурної взаємодії.

Таким чином, найважливішими завданнями вищої школи сьогодні має бути не тільки професійне, а й культуроформувальне та мовне, мовленнєве, що полягає в розвитку особистісного світу молодої людини шляхом її зростання від індивідуального до духовного-практичного досвіду людства, у вихованні людини культури, здатної до самовизначення й продуктивної творчої діяльності щодо створення культурного україномовного середовища.

Слід ураховувати й те, що з погіршенням стану системи виховної роботи у ВНЗ саме гуманітарні дисципліни залишаються центрами, що впливають на культуру особистості студента, формують систему моральних цінностей, серед яких формування мовної культури особистості фахівців стало розглядатися як умова збереження національної культури і державності

Висновки. Отже, вища школа є сьогодні найважливішим соціальним інститутом, у якому відбувається становлення молодого покоління. У зв`язку з цим перед освітою також постає складне питання підготовки студентської молоді до життя в умовах полікультурного середовища і формування умінь та навичок майбутніх фахівців для професійного спілкування з людьми різних національностей, культур, віросповідань і ціннісних орієнтацій. Але для

підготовки висококваліфікованого фахівця необхідно приділяти увагу не тільки особистісно-індивідуальним та особистісно-соціальним якостям, а й безпосередньо професійній комунікативній компетенції, бо саме мовні стратегії є чинником, що сприяє інтенсифікації цієї компетенції.

Розгляд соціокультурологічних аспектів дослідження професійного мовлення студентів медичних ВНЗ дозволить визначити суперечливі проблеми формування особистості на сучасному етапі розвитку вищої школи, зумовлені специфікою медичної освіти, удосконаленням університетської підготовки вітчизняних фахівців.

Ключові слова: *професіоналізм, професійний розвиток, професійна компетентність, самовдосконалення фахівця, професійна культура, полікультурне середовище.*

Використання інтернет-ресурсу learningapps для створення інтерактивних завдань на заняттях української мови як іноземної

Бойчук О.А. к.філ.н., доцент кафедри громадського здоров'я і гуманітарних дисциплін

Небесник О.І. асистент кафедри громадського здоров'я і гуманітарних дисциплін

Вступ. Нові виклики останніх років змушують працівників освіти дошукуватися нових форм роботи зі студентами, методів та підходів у викладанні дисциплін. Викладачі намагаються оптимізувати свою роботу, орієнтуючись на дистанційну або змішану форми навчання. Одним із таких шляхів адаптації до сучасних реалій навчання (у викладанні української як іноземної зокрема) є використання завдань, створених за допомогою різних онлайн-платформ. Перелік таких є доволі великим, утім чимало переваг можна отримати, користуючись інтернет-платформою LearningApps.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання щодо ролі інтерактивних платформ, особливості застосування мультимедійних технологій у процесі викладання та вивчення іноземних мов, реалізації процесів гейміфікації порушують чимало науковців. З-поміж дослідників О. Ланських, Т. Дернова, І. Рябцева, Н. Сливка, К. Геворгян, О. Горицька, А. Кондрашова, І. Назаренко, Н. Дем'янюк, М. Гладун, М. Сабліна, П. Щербань, О. Буяновська А., В. Краснопольський, С. Переяславська, О. Смагіна, О. Ткаченко та ін. І все ж, попри значну кількість оригінальних та змістових праць з окресленої теми, варто зауважити, що практично відсутні дослідження, у котрих мовиться про використання інтернет-ресурсу LearningApps як додаткового інструменту для створення завдань під час вивчення української мови як іноземної. Тому тема дослідження є актуальною.